

A Fővárosi Ítéltábla dr. Helmeczy László ügyvéd (címe) által képviselt dr. felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Z. Tóth Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző ügyvéd: dr. Szalay-Tóth Katalin) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen jóhírnév megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. december 5. napján kelt 28.P.21.910/2017/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 160.000 (százhatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2005 és 2009 között pénzügyminiszter volt, 2014-ig országgyűlési képviselő. Jelenleg állami tisztséget nem tölt be. Alkalmazottja, vezérigazgatója a ... Zrt.-nek, mely gazdasági társaságnak anyavállalata a ... AG. Ezen cég svájci bejegyzésű, vezetője és a képviseleti jog gyakorlója ..., akinek adótanácsadói ügyvédi irodája van és aki sok más cégnél is vezető tisztségviselő.

A Zrt. bejegyzési illetékét a felperes saját bankszámlájáról fizette be, az AG magyarországi kézbesítési megbízottja a felperes házastársa.

Az alperes kiadásában ... néven megjelenő hetilapban 2016. április 14-én „Kérem a következőt!” főcímmel, „Magyar csúcspolitikusok, akiknek az offshore-ozás lehet a vesztük” alcímmel jelent meg írás. A lead szerint, nem csak a közelmúltban az ún. „Panama-papírokban” megismert fideszes és szocialista vezető személyek, hanem több más kormányviselt offshore tulajdonost és közreműködőt is számon kellene kérni. Az érintettek között a felperest is megnevezte a cikkíró.

A cikk ismerteti az offshore vállalkozás lényegét, hogy az olyan cég, amely nem a székhelye szerinti országban tevékenykedik, a fogadó állam ugyanakkor jelentős összeg ellenében teljes vagy részleges adómentességet nyújt. Ezen vállalkozás tényleges haszonszerzői rejtve maradhatnak. Több napvilágot látott és elhíresült ügyet ismertet, majd sorra veszi kik tekinthetők Magyarországon ilyen tevékenységet végzőnek. A felperest olyannak említi, akinek másokhoz hasonlóan vannak offshore-kapcsolódásai. Úgy fogalmaz: a felperes „vadonatúj gépgyártó egységét, a ... Zrt.-t egy

svájci adóparadicsomba (Zug kanton) bejegyzett érdekeltség ellenőrzi," amit „papíron nem a volt pénzügyminiszter, hanem egy hivatásos stróman képviseli a hatóságok előtt."

Az alperes által üzemeltetett ...hu internetes hírportál a nyomtatott sajtótermék fenti cikkét beharangozva 2016. április 13-án „Új szereplők az offshore-botrányban: ..., ..., ..., ..." címmel jelentetett meg írást, melyben röviden összefoglalta az újságcikk lényegét. Ebben a felperessel kapcsolatosan azt közölte: „felperes neve: a volt pénzügyminiszter vadonatúj gépgyártó egységét, a ... Zrt.-t egy svájci adóparadicsomba (Zug kanton) bejegyzett érdekeltség ellenőrzi."

A felperes keresetében kérte az elsőfokú bíróságtól annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a becsületét, valamint a jóhírnevét. Kérte kötelezni az alperest elégtételadásra, valamint 2.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes mind az internetes, mind a hetilapban állította, hogy a felperesnek offshore céggel van kapcsolata. Ez az alperesi állítás valótlan és sértő is, továbbá becsületének megsértésére is alkalmas közlés.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és a felperes perköltségben történő marasztalását.

Azt állította, hogy a ... AG. egy Zug kantonban bejegyzett cég, amely tényleges tevékenységet itt nem folytat, így offshore cégnek nevezhető. A cég vezetője egy adótanácsadó, adójogász, aki a közhiteles nyilvántartások szerint 52 darab cégben vezető tisztségviselő, így nem tekinthető valótlanoknak az a nyilatkozat, hogy valójában egy stróman. A felperes fizette a ... Zrt. bejegyzési illetékét, a ... AG. magyarországi kézbesítési megbízottja a felperes házastársa, ezen tényekből pedig okszerűen levonható az a következtetés, hogy a felperes valamilyen módon kapcsolódik a ... AG. offshore céghez.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 127.000 forint perköltséget, a Magyar Államnak külön felhívásra 120.000 forint illetéket.

Ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (1), (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontját, 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdését.

Indokolásában azt rögzítette, hogy az általános társadalmi közfelfogás szerint offshore cég az a társaság, amelyik csak adózási okokból van bejegyezve valamely államban, azonban tényleges tevékenységét nem a székhelye szerinti, hanem egy másik államban fejt ki. A perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a ... AG. Svájcban milyen gazdasági tevékenységet fejt ki, végez-e bármilyen tevékenységet. Az alperes cikkében ugyanakkor csupán azt a tényt közli, hogy a felperes által vezetett részvénytársaság kizárólagos ellenőrzési jogokkal bíró egyedüli tulajdonosa az offshore cég. Az alperes részéről nem okszerűtlen az a következtetés, hogy offshore cégnek minősíti azt a társaságot, amelynek bejegyzett vezetője egy adótanácsadó, egy kedvező adózási feltételeket nyújtó svájci kantonban van a székhelye, de ott nem fejt ki gazdasági tevékenységet. Ez a közlés nem minősül a Ptk. 2:45. § (2) bekezdés szerint sem valótlan állításnak, sem valamely valós tény hamis színben történő feltüntetésének, ezért a felperes jóhírnevét nem sérti.

A becsület megsértésére alapított felperesi igény tekintetében úgy foglalt állást, hogy az offshore kifejezéshez a társadalomban általánosan az adóelkerülés kapcsolódik, mely magatartást elítélendőnek tartanak. Ez a negatív véleménynyilvánításnak is tekinthető kifejezőmód akkor sérti a becsületet, ha indokolatlanul bántó. A felperesnek közszereplőként fokozott tűrési kötelezettsége van, így még abban az esetben is tűrnie kellene az offshore kifejezés, minősítés használatát, ha az egyébként nem megalapozott.

A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy a felperes kereseti kérelmének adjon helyt. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben hiányos, részben iratellenes, de logikátlan is.

A felperesnek ugyanis nincs gépgyártó egysége, csupán vezérigazgatója annak a cégnek, amely leányvállalata a ... AG.-nak. Mindkét cég önálló jogalany a társasági jog szempontjából és adójogi szempontból is.

Az AG.-ról ugyanakkor nem tudható, mert alperes nem igazolta, hogy kik a tulajdonosai, milyen tevékenységet és hol végeznek, illetve egyáltalán végez-e valamilyen tevékenységet. Márpedig ezek az információk szükségesek lennének annak megítéléséhez, hogy offshore vagy nem offshore cégről van-e szó.

A bizonyítási szabályok alapján az alperesnek igazolni kellett volna azt, hogy az alperesi közlés valósága vagy valótlanága egyrészt bizonyítandó tényen alapul, másrészt értéktétele, álláspontot fejez ki, úgy hogy az közvetve sem jelent valótlan tényeket.

Miután a felperes nem az AG.-nél, az anyavállalatnál dolgozik, hanem egy Magyarországon bejegyzett Zrt.-nél alkalmazott (vezérigazgatói minőségben), ezért csúsztatást tartalmaz a cikk, amikor felperest, mint offshore-zót említi (a cikk többi szereplője mellett, akiknek külföldi, offshore tulajdona van), hiszen az offshore-ral összefüggésben tulajdonosokat szoktak említeni. A Magyarországon bejegyzett Zrt. ugyanakkor egy termelővállalat.

Valótlan az az elsőfokú ítéleti megállapítás, hogy nem okszerűtlen az alperes részéről az a következtetés, miszerint offshore cégnek minősíti a Zug kantonban bejegyzett vállalkozást. Az offshoreozás bár jogilag megengedett vállalatvezetési eszköz, azonban a politikai propagandában adóelkerülő magatartást jelent, erkölcsileg megbélyegző.

A ... Zrt. esetében - ahol felperes alkalmazott - az adókikerülés szóba sem jöhet, hiszen ez egy Magyarországon bejegyzett cég, a NAV adóellenőrzési felügyelete alatt. Az anya- és leányvállalat közötti kapcsolat tekintetében utalt a 2013. évi CLXIII. törvényre is, amely Magyarország és a Svájci Államszövetség között a jövedelem és a vagyonadók területén, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló, Budapesten, 2013. szeptember 12-én aláírt egyezmény, amely rendezi a kettős adóztatás elkerülését.

Vitatta, hogy közszereplő lenne, tekintettel arra, hogy évek óta nem tölt be semmilyen tisztséget az államigazgatás területén, 2014-től már nem tölt be országgyűlési képviselői tisztséget sem.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését változatlanul fenntartotta. Abból azt emelte ki, hogy bizonyítási kötelezettségének eleget tett a felperes, azonban keresetét bírói felhívás ellenére sem pontosította.

A felperes házastársa, annak a Svájcba bejegyzett cégnek a kézbesítési megbízottja, amely anyavállalata annak a magyarországi gazdasági társaságnak, melynek vezetője a felperes, így a cikkbeli következtetéshez szükséges érdekkapcsolat fennáll.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes döntésével egyetértett, az ítéletben kifejtett indokait is osztja, azokat nem ismétli meg.

A fellebbezésben és az ellenkérelemben foglaltakra tekintettel elsősorban azt emeli ki, hogy a nyomtatott sajtótermékben megjelent cikk egy olyan jelenséggel foglalkozik, amely a társadalomban folyamatosan a közbeszéd része. Annak aktualitását az adja, hogy a közelmúltban, az ún „Panama-papírokban” aktív politikusok neve is felmerült, akik összefüggésbe hozhatók olyan cégekkel, amelyek adóelkerülő tevékenységet folytatnak. Az újságcikk röviden összefoglalja, hogy mit ért offshore tevékenységen és azt kutatja, kik azok a múltban állami, politikai tisztséget betöltő személyek, akikről tudható, hogy tulajdonosként vagy közreműködőként érintettek ilyen cégtevékenységgel.

Azt a felperes sem vitatta, hogy korábban betöltött olyan tisztséget, amellyel összefüggésben politikai közszereplőnek tekinthető (pénzügyminiszter volt), a cikk pedig éppen ezen tisztségénél fogva említi. Ebből viszont az is következik, hogy olyan témákkal összefüggésben, amelyekben ezen volt tisztsége okán kerül említésre bírálhatósága fokozott a Ptk. 2:44. § alapján.

A cikk szerint a felperesnek offshore kapcsolódásai vannak. A gépgyártó egységének titulált céget ugyanis egy olyan svájci adóparadicsomban bejegyzett cég ellenőrzi, amit papíron nem a felperes, hanem egy hivatásos stróman képvisel a hatóságok előtt. Ez a közlés - a fellebbezésben kifejtettekkel ellentétben - nem azt közvetíti az olvasó felé, hogy a felperes (esetleg titkolt) tulajdonosa egy offshore cégnek, ilyen megállapítást nem tesz.

Ebből viszont az következik, hogy bizonyítási kötelezettsége az alperesnek e körben nincs.

Arra azonban helytállóan hivatkozott a felperes, hogy ha az alperes hivatkozása szerint a sérelmes közlés valamely közügy megvitatása során hangzik el, és az tényekből levon okszerű következtetést, úgy a ténybeli alap valóságát bizonyítani tartozik.

Az úgynevezett a New York Times-doktrina szerint a köztisztséget viselők hivatalos tevékenységére vonatkozó rágalmozó állítás miatt kizárólag akkor lehet jogkövetkezményt alkalmazni, ha bizonyított, hogy a közlő rosszhiszemű volt, azaz tudatában volt annak, hogy állítása valótlan tényt tartalmazott, vagy azért nem tudott annak valótlanágáról, mert igazságtartalmának vizsgálatakor súlyosan gondatlanul járt el. A teszt mögötti alkotmányos érv szerint a közéleti vitáknak zavartalannak, erőteljesnek és nyílnak kell lenniük [New York Times v. Sullivan 376 U.S. 254 (1966)].

Az összetett szempontrendszerből az Alkotmánybíróság azt emelte még ki, hogy a hírnévrontó állítások megítélésében az érintett közszereplői státusza mellett a szóban forgó állítás közügyekhez kapcsolódó jellege is hangsúlyt kap, így még a közszereplésen kívüli esetek sem alkotnak egy csoportot. Más tesztet kell alkalmazni akkor, amikor egy magánszemélyt a közügyek vitatásával kapcsolatban ér rágalmozás, mint akkor, amikor ugyanannak a magánszemélynek a jóhírnevét közérdeket nem hordozó ügyben sértik meg {7/2014. (III. 7.) AB határozat [35], [37]}.

A perbeli esetben az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg úgy, hogy a rendelkezésre álló és a felperes által sem vitatott információk alapján az alperes a felperes személyiségi jogainak megsértése nélkül vonta le azt a következtetést, hogy a felperes tekinthető offshore tevékenységben közreműködőnek. Tény ugyanis az, hogy a svájci Zug kantont a közvélemény olyannak ismeri, amely kedvező adózási feltételeket nyújt az ott bejegyzett vállalkozásoknak, és az is tény, hogy a cég - amelynek döntéshozó vezetője a felperes - anyavállalatát ezen kantonban jegyezték be. Fontos körülmény, hogy az ezen cég képviselőre jogosult személy egy olyan vállalkozó, aki hivatásszerűen tölt be számos cégben hasonló tisztséget. A felperes felesége pedig a kézbesítési megbízottja ezen svájci székhelyű anyavállalatnak, és a felperes a magyarországi székhelyű leányvállalat létrehozásában személyesen részt vett, mivel a bejegyzési illetéket maga fizette. Ezen

adatokon túlmenően a cikkbeli közléshez azt már nem kellett az alperesnek bizonyítania, hogy maga a felperes végez adóelkerülő tevékenységet (ő a tulajdonos, vagy az AG. tényleges vezetője vagy képviselője), mert a cikk erre vonatkozó állítást nem tartalmazott.

A ...hu internetes hírportálon megjelent írás a nyomtatott cikkben írtaknál többet, mást nem tartalmazott a felperes vonatkozásában, ezért a fenti megállapítások ezen írásra is vonatkoznak, az abban foglaltak sem sértik a felperes jóhírnevét.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdésére (a becsület megsértése) vonatkozó kereseti kérelem tekintetében a másodfokú bíróság azt tartja szükségesnek rögzíteni, hogy az offshore minősítés önmagában nem tekinthető a becsület megsértésére alkalmas kifejezés használatának. Az egy - bár erkölcsileg vitatott, de jogszerű - tevékenység általánosan bevett, köznapi elnevezése. Ezért indokolatlanul sértőnek, bántónak vagy megalázónak nem tekinthető véleménykifejezési mód.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta és az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 239. § utaló szabályára tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2018. március 28.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Csóka István s.k.
bíró